

چېرې وکې ژيانم

هرگيز له خوشکه ناپاکه کم نابورم

ديدار چ

په کترې بڼې، به لآم نه ماندوه ويست دلې تږ بشکېنې، بډيه ښو او ماوه به به نهينې له گڼل په کترې ژيان، ئيستاش که ئاشکرابوو، ئيدى زماوه وند ده کين و به رسمى ده بېن به ژنو ميږد. " من روپه پړوې مه رگي ناوهدا بيومه وه، هه ستم به شه ربه زاري و ناپاکي و نابروچوون دکرد. نه مده زاني چوون جاريکي دپکه بجمه وه ناو کومه لگه و به چ زماننک وه لامى پرسياره کاني خه لگ بده موه. ئيدى نه متواني له نيو ښو مال و له گڼل ښو ناپاکانه بمتنم هه. دموده ستم ته له فونم بږ پوئيس کردو داوای هاوکاريم لیکردن، به لآم له ياساي ښم ولاته ښه به تاوان ناميږدري. پوئيس ته نيا ښه مه له دست هات که بږ کاتي خانويکم بږ بدوژننه وه. هر ښو روژه جيلو به رگه کاني خوم هه لگرتو به ره و خانويکي دپکه گواستم هه. هر چه نده مندا له کان له گڼل من هاتن، به لآم هه ستم به نه نيابي دکرد. هه زاران ليکدانه وه دم دکرد، زور به سختي نه خوځش کوتم، نه مده تواني له دوو خوځه ويستى خوم ببورم که ناپاکيان ليکريدوم. داوي دوچارى نه خوځي د پرونى هامو ماويه له کتر چاوديري پزېشکا مامه وه. حرم نه دکرد کس به نه نيبيه بزاسي. سه رنه نجام ناسياوان بينيان که به په کوه ماونه توه، هه مووشتي ئاشکرابوو. ئيستاس من له نيو نازارو زاني خومدا ده تلیمه وه. ښو وانش وه دوو هاوسه به په کوه ده ژينو بير له و ناپاکيه ناکه نه وه که دهره ق به من کردويانه.

له په کترې جيا بوونه وه. به م شيوه وه خوشکه کم له لاي ښمه مايه وه. که مافي مانه ووشي وه رگرت له ښمه جيانه بووه. واي پيشان دده که حزن ناکات به ته نيا بږي، به بيانوي ښو وه که خه لکي ناووناتوره ي بږ بدوژنه وه و پيښلي حزي له بهر لايي ده کرد بډيه له شووه که ي جيا بوته وه ئيستاش به ته نيا ده ژي. ښو ده يگوت: "نه گهر ښو رامېگرن، هر له لاي ښو ده مينم هه، ده ستى خوم داغ ده کم وه رگيزيش چاريکي تر شوو ناکه موه." نه گهرچي ناخوشه که سي دپکه له نيو مال که تدا بږي، به لآم له م هه لوئسته دا لايه نگرېم ليده کردو دلنيام ده کرده وه که تا ښو به ښمه رازي بيت ده تواني له نيو مالي ښمه دا بږيت.

له سه هه تادا که تازه جيا بووه، زور که ده هاتنه داخوازي. زور که س له کوردستانه وه منييان ده کرد که بيخوازنو به هږي ښو وه بگنه هه نده ران، به لآم ښو وه هه موو خوازيښه کاني رت ده کرده وه و تاماده نه بوو شوو به که سيان بکات. دواتر که خه لکي تيگه يشتن که ئيدى نيازي شوو کردنه وه ي نيه. هه لسوکه وتي زور جوانو ريکو پيک بوو. که س گلله ي و ره خني لينه بوو. ته نانه به شانازيه وه باسيان ده کردو به نمونه ي باش ناويان ده هينا و جيا بوته وه و زور نابوو مهنه دانسه دانيشتوو ره هفتاري نه شيان ناکات. نه مانه جيگي سه ربه زي و منو بنه مال که شمان بسو. هه مينشه له بهر انبه ريدا دلسوژيمان دنوانسو به راده به در زياتر ريژمان ليدنه او خو شمان ده ويست. ته نانه ت باوکم سنگي پنده رده په رانندو ده يگوت: "با خه لکي درس له کچه ناقه که ي من وه ريگرن، خوا هر ښو ونده به ختي پندايو که له گڼل شووه که ي نه گونجا بوخي ته لايي وه رگرت، ښو هتا زور سه ربه رزانه دانيشتوووه مناله که ي خوي به خيو ده کاتو و اشناکات که سي توانو و پلاري ليدت." ماوه ي چند ساليک بوو به م شيوه به ده ژيا. سه رداني ماله ناسياواني نه دکرد. يا له مال وه ماله به خوئنده وه خريک ده کرد يان بږ ښو و ريخواوانه کاري ده کرد که هاوکاري ليقه و ماوان ده کن. واي پيشانده دا که ده يوي کومه که به ليقه و ماوان بکاتو ژياني خوي بږ به خته وه رکړدني هه ژاران ته رخان

د دروون عيب و ناعيب!

وهک له ميژنودا چه سپيووه ره وته که هه ره کو چاران نه پوت... ښو وه ښم هه لاي بيزار کرد به سه رجه م پيښکاته کانييه وه کلتوري بوو که له لاي سه ن ح زب و ده سه لانسو روکي که وه پياده ده کرا، پراوپر بوو له خوځه رزکردني سياسي و حزبي بي حسابي به عسيه کان به سر ښم ولاته دا، سه روکي که سي له خوي به پياو تر نازاني ته نانه ت نه او خوي به مال و هوز که ي خوشي، هچ بنه مال و عه شيرت و شاريکي له گونده که ي خوي ښو وانه ي خوي به گرنگرتو چاکتر نازاني، هچ نه ته وه و مازه بيکي له عه ربه ي سونه به باشتر دانه ښه نا. قسه و په يام و هه ديسي که سي له وانه ي خوي به پيرؤترو ره و ات نه ده بيبي، به لآم به چي چو؟ ئي بږي واي ليها ت؟ ئي به له ولامدا بگوتريت ښو هه نجامي گوينه دان بوو به عه يبه. ئينجا نايا دوپاره کردنه وه ي هه مان کلتورو گوينه دان به راي گشتي، باشته ر؟ که په رنکه گه ليک و ليکات خوژگه به رابردو وخوازن، به تايبه تي دواي ښم بي سه رو به ربه ي داموده رگا کساني شاره واني و سووته ماني و ساغ نه کردنه وه ي تاونه کاني سه دام له سي ناروي ت دانگايي کردنه که ي. يان هاتنه سر خه تي راستي و دوستي ژيان به و شيوه يه که ي سرؤف، سرؤف بيت و حيسابي بږ بکري و خزه تگوزاري بږ دايبن بکري؟. کاميان باشته ر و ولات به ره و پيشتر ښه باو ره وايه؟. ئي کاميان عه يبه و ولات کولو ويران دکاو سه ري خاوه نه که شسي ده خوات؟....

زوربه ي سه رچه او کاني دروون ناسي و کومه لناسي له سه ر ښو رايه ي که کيشه دروونيه کان له کومه لگا پيشکه و توه کاندان زياتره له چاو کومه لگا دوواکه و توه کان، پيچته وانه ي نه خوځي کاني له ش، به لآم بږي له کومه لگاي م هه دني و پيشکه و توه کاندان به و زوري يه شه وه هه ر که متر دياره له چاو کومه لگا پاشکه و توه کان؟. بږ ښه ميان سپوږمکان ده لپن ښو و ناديارى چاره سه رکړدانه کومت پابه نده به پيشکه و تني بيرو هوشه ي کومه لگا که وه... کيشه ي نه ته وه ي و گوزران کاري ده سه لات پيکه وه ژياني گه لو نه ته وه کان، له ښو روپاش وه کو شونياني دپکه ي جيهانه، به لآم ريئيسانسي ښو روپي زورؤک له وکيشانه ي پيچايه و وه ئيستاس باسکردنيان بږته عه يبه يه کي گه وره، وهرده گرت عه يبيش نيه بږ نه ته وه يه کي گه وره نه گه ر سه روکي ولات له و نه بږي، به لآم له روژه لاتي له و راسه ت و به تايبه ت له عيرقي به دجه خندا عه يبه يه کي گه وره يه نه گه ر فلان نه ته وه يان فلان مازه ب، يا فلان حزيو فلان بنه مال ده سه لاتيان به دست نه بيت، ئيت کي پي خوشه (به يه د) ښو او کيش پي ناخوشه سه ري له بهر دا، ښم ده ستورو بنه مايه کوردستاني نازنيشي لي بيښه سر نه بووه نه گه ر که سيک به دلي نه ي ښو وانه يه يه يه يه يه بږ ښو و شورو به يه، نه ک بږ ښه مان، چونکه ياساي عه يبه و عه يب نيه لاي ښمه ده سه لاتدار دايه رږيئ نه ک کومه لگا و زانستي دروون ناسي. دهرنه نجاميش

ده ژيان. هچ گرت و ناخوشيمان نه بوو. من کاريکي به رده و ام په يداکردنو، کاتميژ ش هه له مال وده رده ده کوتم، کاتميژ پازده له کارکردن ته او ده بووم. شووه که م کاتميژ دوازه بږ کارکردن ده رويشت و کاتميژ بيست و يه که ده هاته وه مال. خوشکه که شم نه گه ر کاري بکريد يه کاتميژ ۱۱ ده رويشت و کاتميژ ۱۸ ده هاته وه. مندا له کان کاتميژ ۷ به ره و فيرگه ده رويشت و کاتميژ ۱۵ ده هاته وه. گوره کان تا حقه دوه و هه زده ش نه ده هاتنه وه. روژيکيان له سه ر کارکردن زانه سه ريکي قورسم گرت. شيفه که مان موله تي دام تا بجمه وه له مال پشوو بدم. کاتميژ ۱۰ گه يشته وه مال. کليله که م له جانتا که م ده ره ينيان و ده رگي ماله وم کرده وه. هه ستم به هيلاکي و له ش داهيزران ده کرد. سه يم کرد که س له مال وه نه بوو. و امزاني هه مو بيان چوونه ته ده ره وه. له دلي خو م وه گوت له وانه يه خو شو يشتن له نازاره که م که ميکاته وه. به و مه به سته وه به ره و هه مامه که رو يشتم، هر که ده رگي هه مامه که م کرده وه، ديمه نيکي تر سناکو نابرو به رانه رايچله کاند. شووه که م خوشکه که م به يه که وه له نا و بانويکه به رووي

بکات. حزي به ئالتون نه ده کرد. بايه خي به خو جوانکردن و رازندنه وه نه ددا. به دواي ميکاو ناريشو جلي ناياب نه ده گه را. بايه خي به په روه رده کردني مندا لان دواو ښاره زوي خزه تکردي هه ژاراني هه بوو. ښه مش ئاوتايکي به رزو به هادار بوو. ښو کاريکي به رده وامي نه بوو، زور له مال ده مايه وه. منيش به و هږي وه کاريکي باشم په يدا کرد يوو. به يانيان زو له مال ده چوومه در، خه م مال پاککردنه وه و چيشت لپنم نه بوو. له دواي کارکردن ده گه رايه وه سه ر سفره ي تاماده کراو. مندا له کاني منيش زوريان خو شده ويست. نه گه ر روژيک له مال نه بووايه، نيگه ران و دلته نگ ده بوون. چونکه ښو له نيو ماله که ماندا ده ژيا، بيپاکانه زور چاران مؤلته م له کارکردن وهرده گرت و سه رداني ولآم ده کرد. حزم به دياري بنه مال که مان ده کرد، به لآم ښو بيري له سه رداني ولات نه دکړه وه. جاريکيان که شووه که م ده يو ويست سه رداني ولات بکات، ښو ويش دلي نه رم بوو، به جووته رو يشته وه. سالان هاتن و سالان رو يشتن. هه مو شتيک زور به ناساي دوويات ده بوونه وه. هه مو مان ناسووده و به خته وه به يه که وه

بازرگان نيکردن به مندا لان شيوازيکي تر سناکي وهرگرتووه

سوالپيکرن رزگارکرون و روانه ي ولاته کانيان کراونه ته وه. ښو وي شياوي باسه بانده کاني سوالپيکرن له ولاتاني که تداوي عه ربه ي له ريگي قاچاخچه کانه وه مندا لاني که م نه نامد له بنه مال هه ژاره کاني پاکستا و نه فغانستان و يه من ده کړن. سه رتاي پيلانه که به بيانوي ښو هه که مندا له کان روانه ي ولاتيکي ئيسلامي دولته مند ده کړين و ويش فيري زانسته کاني ئيايي نه دکړين، ده ست پنده کات. قاچاخچه کان ښو مندا له به پاره يه کي که م ده کړن بږ ولاتاني که نساو ده يانگرتنه وه. له وي به بانده کاني سوالپيکرن ده يانغرو شنه وه. ليږده رده قاچاخي و بانده کاني بازرگان نيکردن به مروؤ سوومه مند دهب، داوي بانده کاني سوالپيکرن ښو مندا له له سه ر سوال و کولته کاني شاره کاندان بلاويان ده که نه وه. مندا له کانيش جگه له خاوه نه نويکانيان که سي دپکه په ناي دپکه شک نابن بډيه به ناچار يه وه به يانيان له مال ده چنه درو سوال ده کن. ئيواران ده ي ده گه ر پنده وه ښو په يدايان کردوه له لايه بانده کوه لپيان ده ستيږدري. هه ندي حالته تدا به شيکي زور له و مندا له دوچارى ده ستيږي سيکسي و نازرونه شکه نه چه دهنه وه. له وانه يه

فرو شتنه وه يان به ناوه نده کاني له شفروشي و سوالپيکرون و کاريکريدن پيشنياد ده کن، ښو وانش به مه به ستي سوود ليو و رگرتنيان به پاره يه کي زور ده يانگرتنه وه. کاتي باس له سه روداو ماله به ده کړي، تاوانبار يه که له نيوان سي توره ي سه ره کيدا دابش ده بي. مندا لان به ده ست لاتراني ښو ولاتانه به پلعي يه که م له و بازرگاني نيکردني مندا لان به رپرسيان، چونکه ناتوان ژيان نيکي ناسووده و به خته وه بږ گه له کانيان ده سته به ر بکن. بنه مال هه ژاره کانيش خو يان له و بازرگاني نيکردنه دا تاوانبارن، چونکه باد دهران مندا له کانيان به ره و ناديارى و چاره نو سيکي ره ش به ريئ ده کړين، به لآم بږ وده سته ينيان بږيک پاره سزو ميره ياني هه ستي داوي باوکايه تي ده ستيرو مندا له کانيان به که ساني نه ناسرو و ده ستيرو به ره و نوزه خيان ره وانه ده کن. له کوزا ييشدا بانو گروه له به رانيه نه وه دا بږيک پاره يان پنده دهن و به لپنيشيان پنده دهن که دها ستوي مندا له کانيان مسؤ گرو به خته وه ده کن. به و هږي وه سالانه هه زاران مندا له نه ماله هه ژاره کاني ولاتاني جيهان ده کردري. ښو بانده کاني زور ديدانه ره فتار له گه ل مندا له کړيداره کان ده کن. ليستي

ماوه ي چند ساليک سه ندوقى پشتويان نيکردن له مندا لان که سه ر به رنخواوي نه ته وه به کگرتوووه کانه ترسو نيگه راني خوي له و شيوازانه پيشان دهاد که هه ندي بانو گروپ به مه به ستي خذوله و نه سکردن و ده ده سته ينيان سه رمايه شالويکي به گورپان وه پيخستوووه بازرگاني به مندا لان ده کن، به ره و کاري جوړاوچريان ره وانه ده کن. نه مسال له دواين راپورتي خويدا تاماژه ي به وه کرديوه که سالانه يک مليون و دوو سه دا هه زار مندا ل ده ينه پورياني و له لايه ي بانده کانه و بازرگانيان پوه ده کړي. بانده کاني بازرگان نيکردن به مروؤ ره ووشي دارايي خيزانه هه ژارو نه داره کاني هه ندي ولاتي وه که به نکلاديش، پاکستان، هيندستان، نه فغانستان و يه من و به شيک له ولاتي کيشوري نه فرقا و هک سو مال و نيچيريا ده قوزنه وه. به هه ر شيوازيک بي خو يان له و خيزانه تزيک ده که نه وه، دواين ليده کن که مندا له کانيان پيږفرو شن، له به رانيه نه وه دا بږيک پاره يان پنده دهن و به لپنيشيان پنده دهن که دها ستوي مندا له کانيان مسؤ گرو به خته وه ده کن. به و هږي وه سالانه هه زاران مندا له نه ماله هه ژاره کاني ولاتاني جيهان ده کردري. ښو بانده کاني زور ديدانه ره فتار له گه ل مندا له کړيداره کان ده کن. ليستي